

OLIJ TA'LIM MUASSASALARIDA GEOGRAFIYA TA'LIM YO'NALISHI TALABALARINING INNOVATSION KASBIY FAOLIYATGA TAYYORLASH

Z. H. Alloqulova,

Sh.E. Xodjaniyazova

Buxoro davlat pedagogika instituti Aniq va tabiiy fanlar fakulteti,
Geografiya va iqtisodiy bilim asoslari yo'nalishi talabasi

Annotatsiya:

Ushbu maqolada oliy ta'lim muassasalarida geografiya ta'lim yo'nalishi talabalarining innovatsion kasbiy faoliyatga tayyorlanishi masalalari o'rganilgan. Innovatsion kasbiy faoliyat, zamonaviy ta'lim tizimida talabalar uchun muhim ahamiyatga ega bo'lib, ularning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Shuningdek geografiya ta'limida innovatsion texnologiyalar, interaktiv metodlar va zamonaviy pedagogik yondashuvlar qo'llanilishi tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: geografiya, ta'lim, kasbiy malakalar, innovatsion yondashuvlar, kreativ fikrlash, kasbiy faoliyat, pedagogika.

Abstract:

This article examines the issues of preparing geography students for innovative professional activities in higher education institutions. Innovative professional activity is important for students in the modern education system and serves to develop their professional competencies. Also, the use of innovative technologies, interactive methods and modern pedagogical approaches in geography education is analyzed.

Keywords: geography, education, professional skills, innovative approaches, creative thinking, professional activity, pedagogy.

Oliy ta'lim muassasalarida geografiya ta'lim yo'nalishi talabalarining innovatsion kasbiy faoliyatga tayyorlanishi bugungi kunda ta'lim tizimining eng muhim vazifalaridan biridir. Innovatsion kasbiy faoliyat, o'z navbatida, talabalarni zamonaviy bilimlar, ko'nikmalar va kompetensiyalar bilan ta'minlashni talab etadi. Geografiya ta'lim yo'nalishi talabalarining innovatsion faoliyatga tayyorlanishi,

ularning kasbiy malakalarini oshirish, ijodiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish va amaliy ko'nikmalarini shakllantirishga qaratilgan. Geografiya ta'lim yo'nalishidagi talabalar, o'z kasbiy faoliyatlarida innovatsion yondashuvlarni qo'llashlari zarur. Bu, avvalo, geografik bilimlarni amaliyotga tatbiq etish, yangi texnologiyalarni o'zlashtirish va muammolarni hal etishda kreativ fikrlashni o'z ichiga oladi. Innovatsion kasbiy faoliyatga tayyorlash jarayonida talabalar, geografik ma'lumotlarni tahlil qilish, xaritalar va modellar yaratish, shuningdek, zamonaviy GIS (Geografik Axborot Tizimlari) texnologiyalaridan foydalanish ko'nikmalarini egallashlari lozim. Oliy ta'lim muassasalarida geografiya ta'lim yo'nalishi talabalarining innovatsion kasbiy faoliyatga tayyorlanishida interaktiv ta'lim metodlari muhim rol o'ynaydi. Talabalar o'quv jarayonida guruhli ishlar, loyiha asosida o'qitish, simulyatsiyalar va o'yinlar orqali o'z bilimlarini amaliyotda qo'llash imkoniyatiga ega bo'lishadi. Bu metodlar, talabalar o'rtasida hamkorlikni rivojlantirish, muammolarni birgalikda hal qilish va ijodiy fikrlashni rag'batlantirishga yordam beradi. Shuningdek, geografiya ta'lim yo'nalishidagi talabalar uchun amaliy mashg'ulotlar va tajriba almashish dasturlari muhim ahamiyatga ega. Talabalar, turli hududlarda o'z bilimlarini amaliyotda sinab ko'rish, yangi tajribalar orttirish va innovatsion yondashuvlarni qo'llash imkoniyatiga ega bo'lishlari kerak. Bu, ularning kasbiy faoliyatga tayyorlanish jarayonini yanada samarali qiladi. Innovatsion kasbiy faoliyatga tayyorlash jarayonida, shuningdek, o'qituvchilarning roli ham muhimdir. O'qituvchilar, talabalarni innovatsion fikrlashga, yangi g'oyalarni ishlab chiqishga va amaliyotda qo'llashga undashlari zarur. Ular, o'z navbatida, zamonaviy ta'lim texnologiyalaridan foydalanib, o'quv jarayonini yanada qiziqarli va samarali qilishlari lozim.

Geografiya ta'lim yo'nalishida innovatsion yondashuvlar talabalarni zamonaviy bilimlar va ko'nikmalar bilan ta'minlash, ularning ijodiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish va amaliy tajribalarini oshirish maqsadida qo'llaniladi. Interaktiv ta'lim metodlari talabalar o'quv jarayonida faol ishtirok etishlari uchun interaktiv metodlar, masalan, guruhli muhokamalar, rolli o'yinlar va simulyatsiyalarni o'z ichiga oladi. Bu yondashuvlar talabalarni o'z fikrlarini ifoda etishga, muammolarni hal qilishga va bir-birlari bilan hamkorlik qilishga undaydi. Loyiha asosida o'qitish jarayonida talabalar real hayotdagi muammolarni hal qilish uchun loyihalar ustida ishlashadi. Bu jarayonda ular geografik ma'lumotlarni tahlil qilish, tadqiqotlar o'tkazish va natijalarni taqdim etish ko'nikmalarini rivojlantiradilar. Zamonaviy GIS (Geografik

Axborot Tizimlari) texnologiyalari geografik ma'lumotlarni tahlil qilish va vizualizatsiya qilishda qo'llaniladi. Talabalar GIS dasturlaridan foydalanib, xaritalar yaratish, ma'lumotlarni tahlil qilish va geografik muammolarni hal qilish ko'nikmalarini egallashadi. Virtual va kengaytirilgan haqiqat texnologiyalari geografik joylarni o'rganish va tajribalar o'tkazish uchun yangi imkoniyatlar yaratadi. Talabalar virtual sayohatlar orqali geografik joylarni o'rganishlari va ularning xususiyatlarini amaliyotda ko'rishlari mumkin. An'anaviy darslar va onlayn ta'limni birlashtirgan aralash ta'lim yondashuvi talabalar uchun moslashuvchanlik va o'z-o'zini o'rganish imkoniyatlarini taqdim etadi. Bu, o'z navbatida, talabalar o'z vaqtlarini samarali boshqarishlariga yordam beradi. Tadqiqot asosida o'qitish jarayonida talabalar o'z tadqiqotlarini o'tkazish va geografik muammolarni o'rganish orqali bilimlarini mustahkamlashadi. Bu yondashuv, talabalarni mustaqil fikrlashga va ilmiy tadqiqotlar olib borishga undaydi. Talabalar o'rtasida hamkorlikni rivojlantirish va boshqa ta'lim muassasalari, ilmiy markazlar yoki jamoat tashkilotlari bilan hamkorlik qilish orqali tajriba almashish imkoniyatlari yaratiladi. Bu, talabalar uchun yangi g'oyalar va yondashuvlarni o'rganish imkonini beradi. Ushbu innovatsion yondashuvlar geografiya ta'lim yo'nalishida talabalarni zamonaviy kasbiy faoliyatga tayyorlashda muhim ahamiyatga ega bo'lib, ularning ijodiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish va amaliy ko'nikmalarini oshirishga yordam beradi.

Oliy ta'lim muassasalarida geografiya ta'lim yo'nalishi talabalarining innovatsion kasbiy faoliyatga tayyorlanishi, ularning zamonaviy bilimlar va ko'nikmalarni egallashlari, ijodiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishlari va amaliy tajribalar orttirishlari orqali amalga oshiriladi. Bu jarayon, o'z navbatida, ta'lim tizimining sifatini oshirish va talabalarni zamonaviy ish bozorida raqobatbardosh qilishga yordam beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR.

1. Abdullaeva, M. (2020). "Geografiya ta'limida innovatsion texnologiyalar." Tashkent: O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi.
2. Jumaniyazov, A. (2019). "Oliy ta'limda innovatsion yondashuvlar." Tashkent: Fan va texnologiya.
3. Murodov, A. (2021). "Geografiya ta'limi: nazariya va amaliyot." Tashkent: O'zbekiston Milliy Universiteti.

4. Saidov, I. (2022). "Innovatsion ta'lim metodlari va ularning geografiya ta'limida qo'llanilishi." Tashkent: O'zbekiston Respublikasi Ta'lim vazirligi.

5. Toshpulatov, S. (2023). "Geografiya ta'limida interaktiv metodlar." Tashkent: O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi.

